

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 41

7. října 2012

Cena: 8 Kč

V ZÁKRYTU S KRISTEM - O BUDOUCNOSTI CÍRKVE V BRNĚ

Naše doba, naše poslání. Tak znělo téma konference, která se konala od 17. do 19. září v krásném a příjemném prostředí vzdělávacího střediska naší církve v Brně, na ulici Lipové. Byla již třetí teologickou konferencí v tomto roce a na rozdíl od prvních dvou, orientovaných na liturgii, se pořadatelé zaměřili na prohloubení znalostí ve věci příprav na Husovo jubileum v roce 2015, práci s mládeží, definování identity mezi generacemi v církvi a praktické otázky organizace a hospodářského zabezpečení v budoucích letech.

S přípravami na Husovo jubileum seznámil přítomné prof. Jan Blahoslav Lášek, který nastínil dosavadní dějiny bádání o Husovi, včetně problematické doby komunismu, kdy byl Husův odkaz zneužíván a církev tak nepřímo spojována s podporou totalitního režimu. Za velkou "inventuru" v bádání označil sborník Jan Hus mezi epochami, národy a konfesemi, vydaný při příležitosti konference konané v německém Bayreuthu r. 1993. Kvalitní, byť stále nedocenenou prací je překlad monografie Paula de Vooghta uveřejňovaný v Teologické revui. Chvályhodným počinem byla též výstava na Hradě, jejíž část byla přesunuta do Husince, kde nahradila dosavadní výstavu ze 70. let, silně poznamenanou tehdejší dobou. Jak dále přednášející připomněl, na rok 2015 je třeba se náležitě připravit: jsme církví, která se hlásí k Husovu odkazu, tento příklon vyjádřila jasně již v pasáži ve svém Prohlášení a dále r. 1971, kdy označení husitská přijala do svého názvu. Otázkou je, jak postupovat. Prof. Lášek vidí jako střízlivé a reálné (vzhledem k financím) vydání komentovaného výboru z Husových děl a rovněž jeho „ekumenicky přijatelného“ životopisu, uspořádání výstavy a také odborné vědecké konference.

Následná diskuse pak ozřejmila, že akce na této celocírkevní úrovni musí

provázet i aktivity na úrovních „nižších“, např. formou lokálních výstav, multimediálních prezentací, působení na školách, aktivit v jednotlivých náboženských obcích apod. A rovněž je nutné soustředit se na Jana Husa jako na člověka bezmezné víry.

O svých dosavadních zkušenostech s prací s mládeží promluvila Kristýna Mlýnková. Dokumentovala, jak se těmto aktivitám (zejména vyučování náboženství ve školách) věnují duchovní jednotlivých diecézí, a připomenula obnovenou tradici celocírkevních setkání mládeže, jejichž smyslem je posílení ve víře a vztahu k církvi i vzájemné poznání. Způsob, jakým o těchto věcech hovořila, nenechal nikoho na pochybách, že duchovní péče o mládež je v těch nejlepších rukou, že Kristýnka si tento úkol skutečně vzala k srdci. O své poutavé zážitky z ekumenického setkání mladých lidí ve Frankfurtu v květnu tohoto roku se podělil br. Tomáš Procházka (za naší církve se účastnila skupinka z Tachova; o setkání psala v čísle 34 našeho časopisu jedna z účastnic, Adéla Denková).

Promluva br. Zdeňka Kučery na téma identity církve mezi generacemi zazněla druhého dne konference. Přednášející poskytl formou vlastního svědectví určitou sondu do dějin církve a fakulty, do dob, kdy identita v církvi byla zakoušena jako součást její existence, která nepotřebuje být reflektována, neboť je žita. Tuto identitu reflektovaly například na úrovni mládeže tábory a další sdružení včetně jednot mládeže či nedělních škol, na jiné úrovni pak bohatá misijní činnost (dvoučlenné výjezdní misijní oddělení úřadu patriarchy či později misijní komise). Díky kontinuitě s generací otců, soudržnosti a obětavosti konkrétních věřících, přetrvávala i v dobách komunismu ve společnosti úcta k duchovenské činnosti a mezi duchovními nevyhasla důvěra v poslání

Dokončení na str. 3

SILENCIO: RÓBERT BEZÁK – SLOVENSKÝ MARTIN LUTHER?

Keď prišiel mladý augustiánsky mních Martin v roku 1510 do Ríma – Vatikánu zistil, že všetko, čomu žil, čomu veril, učeniu o čistote viery, mravnosti, morálke ... sa mu rozplyvalo. Realita bola závatne iná... Smilstvo, korupcia, intrigy, machinácie... Nemecká šľachta, roľníci prispievali daňami a odpustkami na výstavbu veľkolepého chrámu sv. Petra. Tetzelo sa skupina putovala od mestečka k mestečku s rýmovačkou „keď zazvoní pokladnička, ide duša do nebička“. Ambície Albrechta Brandenburského kúpiť si post nemeckého primasa, v spojení s narastajúcimi potrebami na financovanie nákladného spoločného života, roztopaš pápežov (aktuálne v tej dobe Leva X. z rodu Mediciovcov, uhladeného a lenivého ako perzská mačka) a investície do zostavenej katedrály sv. Petra dostali do hry aj bankový dom Fuggerovcov. Pokus o nápravu sa ukázal, cez prekážky mašinérie moci, najmä krutej inkvizície, nepriechodným. Spoločensko-politické pomery, atmosféra sedliackeho povstania, ako aj klíma vojensko-politického pnutia v Európe, vytvorili podmienky na reformáciu vtedajšej cirkvi. Napriek tomu sa však zúrivosť prenasledovateľov nezastavila. Luther našiel útočisko pred dračím ohnivým chápdlami vatikánskej inkvizície v Durínskom lese, na hrade Wartburg. U kurfiršta Fridricha Múdreho. Majster Jan Hus také šťastie v r. 1415 nemal. Skončil na hranici. Cirkvev nie je demokratická inštitúcia. Čoraz viac veriacich to chápe, resp. to začína chápať. Dnešná generácia rím.-kat. biskupov si je vedomá chýb a poníženia, s ktorým je v súvislosti s arcibiskupom Bezákom konfrontovaná. So sklopeným zrakom však „zatĺka“. Z krátkodobu krátkozrakých zisťných dôvodov upadli do sebaklamu. V budúcnosti sa to však môže obrátiť proti nim samotným. Niektorým progresívnejším prúdom vo Vatikáne sa môže podariť arcibiskupa Bezáka izolovať v akomsi „azyle“ a neskôr, po nástupe nového pápeža ho vybrať „zo zásuvky“ ako obnoviteľa dôvery, ktorá bude dovtedy upadať. A to nielen na Slovensku. Prípad „Bezák“ nepochybne zarezonoval aj v celosvetovom rozmere (podobne

ako problémy s pedofiliou, netransparentné financovanie a čudné operácie Banco Ambrosiano, jej obesený riaditeľ Calvi na moste v Londýne, vraždy vo švajčiarskej garde, obchodovanie s informáciami, dokonca priamo z „pápežovej kuchyne“, atď.) a dôveryhodnosť Vatikánu je naštrbená v samotných základoch. Dôvody odvolania arcibiskupa Bezáka, ktoré sa oficiálne uvádzajú, sú sekundárne. Bezákov spôsob vedenia, riadenia diecézy, bol nekonformný, dráždil konzervatívne katolícke postoje. Preto bolo potrebné jeho konanie preveriť (podobnosť s politickými previerkami?). O skutočných dôvodoch odvolania sa šíri čoraz viac špekulácií a dohadov. Jednou z najreálnejších sa ukazuje alternatíva o prerušenom „peňazovode“ zo Slovenska do Vatikánu (paralela z čias stredoveku – „daňový a odpustkový peňazovod“ z Nemecka do Vatikánu?). Bezákov predchodca Sokol bol súčasťou cirkevného prúdu, ktorý dokázal vytvoriť taký silný tlak na politikov, že schválili napr. aj kontroverznú Vatikánsku zmluvu. Jednostranne výhodnú pre Vatikán a určité vazalské postavenie suverénneho štátu, t.j. SR). Pomocou nej sa podarilo infiltrovať vplyv Vatikánu (nielen kat. cirkvi, ale aj Vatikánu ako suverénneho štátu) do záležitostí iného suverénneho štátu – Slovenskej republiky. Tento stav by mohla (aspoň z časti) reálne zmeniť napr. odľuka cirkvi od štátu. Odkedy sa Sokolov vplyv oslabil, Rímskokatolíckej cirkvi sa už nič podstatné

Dokončení na str. 3

Ach, ty detaily!

Když odtamtud vyšli, procházeli Galileu, Ježíš však nechtěl, aby se o tom vědělo, neboť učil své učedníky a říkal jim: „Syn člověka je dáván do rukou lidí a zabijí ho, a až bude zabít, po třech dnech vstane.“ Oni však tomu slovu nerozuměli a báli se ho zeptat. Přišli do Kafarnaum. Když byl doma, ptal se jich: „O čem jste cestou uvažovali?“ Ale oni mlčeli, neboť cestou se mezi sebou dohadovali, kdo je největší... Vzpomínáte? Nedávno jste ten příběh slyšeli v kostele a mluvilo se o malicherném a hloupém sporu, „kdo je největší“, který se v evangeliích objevuje v různých variantách. Vnímavější posluchač však pod povrchem téhle obyčejné historicky z každodenního Ježíšova putování

s učedníky zaznamenal ještě smutnější (a bohužel stejně aktuální) skutečnost, než je marnivá ješitnost učedníků.

Ježíš jim přece cestou sděluje základní hluboké pravdy o Božím díle spásy - bude ukřižován a vzkříšen! A učedníci, místo aby o tom dumali, jakoby vše přeslechli či vůbec neslyšeli a nepřikládají tomu žádnou důležitost. Kdyby se aspoň zeptali. Chtělo by se říct, Ježíš o koze, oni o voze. Jednou mi děvčátko v náboženství na otázku, proč lidé neposlouchají Pánabohu, odpovědělo: „Protože si chtějí dělat své věci.“ Přesně! Dodnes i my myslíme a jednáme jako tenkrát učedníci. Ježíš Kristus nám sděluje zásadní pravdy života s Bohem. A my? Myslíme a

jednáme „po svém“: Triumfujeme se, kdo je větší, kdo má lepší stůl s večerí Páně, kdo má jediný možný patent na výklad Božích věcí, kdo má větší pravdu, (anebo dnes dokonce - jaké stodoly postavit na majetek, který dostaneme)... A tak se mýjíme s Ježíšem Kristem stejně jako oni učedníci... Kdo ví, jakou odpověď tehdy Ježíš na svou otázku: o čem jste cestou uvažovali, čekal. Asi nebyl překvapen ani zklamán. Věděl přece, co je v člověku. Když dnes putujeme cestou života s Ježíšem Kristem po boku, zkusme se nezabývat svými věcmi „po svém“ ale po Božím. Církev ani nikdo z nás té „kontrolní otázce“ neunikne.

Jana Šilerová

Nebudeš vraždit

V knize teologa Jana Hellera Hlubinné vrty je šesté přikázání ostřeji definováno jako „Nebudeš vraždit.“ Známa je však především ona obecnější formulace, která zní „Nezabiješ.“ Ta v dnešní době zahrnuje i širší škálu variant, kterými je možno připravit o život druhého. Napomáhá tomu současný rozvoj techniky, která je „dobrým sluhou“, ale může se snadno stát „zlým pánem“. Před nedávnem jsem četla o patnáctileté dívce, žijící v USA. Podle popisu byla trochu korpulentní, nepříliš pohledná, s typickou pubertáckou pleť, nespolečenská a velmi málo sebejistá. Najednou jí však začaly přicházet maily od stejně starého chlapce. Psal, že ji zná od vidění a připadá mu hezká a zajímavá. Dívka pookřála, vrstevníkův zájem jí dodal sebevědomí a radost ze života, otevřel v ní nové možnosti. Příjemná korespondence se čtením trvala asi tři měsíce, pak se ovšem jeho maily začaly radikálně měnit. Začal dívku napadat, osočovat a ponižovat. Ta vůbec nechápala, co se děje. Trápila se, že něco zavinila. „Jsi špatná a odporná a svět by byl v každém případě lepší bez tebe,“ zněl poslední mail, který hrdince příběhu přišel. Po jeho přečtení citlivá a osobnostně ještě nevyzrálá děvče odešlo do koupelny a tam se oběsilo. Při vyšetřování policie zjistila, že ve skutečnosti maily psala padesátiletá sousedka, společně se svou stejně starou kamarádkou. Bavily se tím, jak mohou mladičkou dívkou manipulovat, ponižit ji a zesměšnit. Obě necitelné ženy, které naplnily skutkovou podstatu dnes již trestného činu „kyberšikany“, byly po zásluze potrestány. Nepomohlo jim tvrzení, že nikomu ublížit nechtěly a korespondovaly si se svou obětí jen tak „pro zábavu“. Jejich jednání bylo nezodpovědné a dalo by se říci, přímo zvrhlé.

Tento příběh, který pravidelně na univerzitě vyprávím svým studentům, vždy všechny přítomné pobouří a dojde. Hodí se k němu sarkastická a výstižná slova o tom, co je naším problémem v mezilidských vztazích. Napsal je francouzský humorista Pierre Desproges: „Dobře mířené slovo může ponížít nebo i zabít, aniž bychom si ušpinili ruce. Jedním z velkých potěšení v životě je ponižování bližních.“ „Zmarňovat“ život bližního lze tedy více způsoby. Stačí se rozhlédnout kolem sebe nebo se podívat v médiích, co je „nového“. Přečteme si například o rodičích, kteří svévolně vychovávají „vlčí děti“ a ničí tak jejich budoucnost. Uslyšíme či uvidíme příklady domácího násilí, jež snižuje blízkého člověka na úroveň předmětu, zbavuje jej sebeúcty a okrádá o osobnost. A tak dále... Všechny uvedené činy již směřují proti přikázání „Nezabiješ.“ Jedná se přece o pozvolné „zabíjení“ druhého, zmaření jeho životní síly, znicotňování jeho duše. Devalvují se jeho hříbní, degraduje se poslání, s nímž přišel na svět. Na rozdíl od Starého zákona, kdy platilo „oko za oko, zub za zub“, Ježíšovo pojetí je nejen nereagovat zlým na zlé, ale přemáhat zlo Boží láskou, která je mocná. Podle Nového zákona je vraždou již jen zlá myšlenka vůči druhému. Budme zodpovědní za své myšlenky a směřujme jimi k dobru.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

19. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Panovníku, u tebe jsme měli domov v každém pokolení! Než se hory zrodily, než vznikl svět a země, od věků na věky jsi ty, Bože.

ŽALM 90,1-2

První čtení: Genesis 2,18-24

Tužby:

2. Abychom v manželské lásce, úctě a věrnosti vytrvali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom našim dětem požehnaný domov vytvářeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Svrchovaný Bože, stvořils nás jedny pro druhé, abychom žili ve společenství našich rodin a sborů. Daruj nám opravdovou lásku a vytrvalou víru, abychom ti důvěřovali jako děti a dělili se o vše dobré, co přijímáme z tvých rukou! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 1,1-4; 2,5-12

Evangelium: Marek 10,2-16

Verše k obětování: Žalm 127,1.3

Verše k požehnání: Žalm 8,5-6

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, děkujeme ti, žeš nás posílil duchovním pokrmem a nápojem. Zachovej nás ve své lásce, aby se v našich životech projevovala radost ze spásení! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 35, 78, 81, 135, 186, 289, 290, 294, 308

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ

76

Počat z Ducha svatého Matouš 1,18-25; Lukáš 1,26-38

4. Nikde jinde v Novém zákoně se nic neví o panenském zrození.

Apoštol Pavel v listě Galatským (4,4) mluví o Ježíši jako o „narozeném z ženy“.

To byl přirozený výraz pro každého smrtelného člověka (srovnej Jb 14,1: Člověk narozený z ženy má krátký věk; 15,14: Co je člověk? Je

snad bez poskvrny? Což může být spravedlivý, kdo se zrodil z ženy?; 25,4: Což může člověk být před Bohem spravedlivý a čistý ten, kdo se zrodil z ženy?)

Ale ptáme se: Jestliže nebereme příběh o panenském zrození doslova, jak tedy příběh vznikl? Židé říkávali, že při zrození každého dítěte jsou tři partneři – otec, matka a Duch

Boží. Věřili, že žádné dítě se nemůže narodit bez Ducha. Novozákonní příběhy o narození Ježíšově vyjadřují zřejmě tento výrok víry milým a poetickým způsobem. I když měl Ježíš lidského otce, svatý Duch Boží působil při jeho narození zvlášť jedinečným způsobem.

Zkrácený překlad:
Jiřina Kubíková

BYL JEŽÍŠ KRISTUS ŽENATÝ?

V uplynulých dnech přinesly sdělovací prostředky zprávu prof. Karen Kingové z Harvardovy univerzity, že na jednom papýru, resp. útržku papýru, který obsahuje pouhých osm řádek, je jednoznačná zmínka o tom, že Ježíš Kristus byl ženatý.

Prof. Kingová na konferenci v Římě odhalila písemný záznam, datovaný IV. stoletím po Kristu. Papýrus je napsán koptsky, tedy v jazyce egyptských křesťanů, a je pravděpodobně překladem modlitby napsané Řeky ve II. století po Kristu. Dle prof. Kingové vědci v textu jednoznačně identifikovali větu "Moje žena, řekl Ježíš". Tento fragment je tak prvním známým textem, podle něhož se Ježíš Kristus sám zmiňuje o své manželce.

Pokud se pravdivost tohoto textu potvrdí, byl by to pro křesťanství velmi tvrdý teologický oríšek, jelikož současně křesťanství vychází z toho, že Ježíš Kristus nebyl nikdy ženatý. Prof. Kingová upozornila, že v raném křesťanství se o tomto tématu diskutovalo a zjištění, že Ježíš Kristus byl ženatý,

mohlo vést k diskusi o celibátu (zapovězení sexu u duchovních, které bylo nařazeno až mnohem později), resp. o roli, kterou v křesťanství hrají ženy. Dle prof. Kingové koptský text popisuje, jak Ježíš Kristus říká svým učedníkům, že Maří Magdaléna je schopna ho (Ježíše) následovat. Přitom v Bibli je popisována jako hříšnice, měla "sedm démonů", tedy pravděpodobně nějakou duševní nemoc a s promiskuitní ženou (prostitutkou) ji zaměnil až roku 591 ve svém kázání papež Řehoř Veliký.

Přednáška prof. Kingové vzbudila mezi teology a historiky značné diskuse a Kingová sama uvedla, že papýrus nesvědčí o tom, že by Ježíš byl ženatý, ale že je důkazem složitých a mnohdy bouřlivých diskusí, které se v raném křesťanství odehrávaly na téma rodiny a manželství.

Křesťanství a islám - dvě velká světová náboženství s jejich hlavními postavami byly a jsou i v současnosti velmi vďěčným terčem - u proroka Mohameda to naneštěstí budí vražedný vztek

muslimů, čehož jsme dnes svědky, u Ježíše Krista pak rozpaky křesťanů, ale také nadšení laiků a ateistů. Takže byl či nebyl Ježíš ženatý? Namísto je nutnost zachovat rovnováhu, protože podle vědců z oboru archeologie je plná třetina "biblických" nálezištních řazená do kategorie "podvrh". Smutné je pak to, že se tato senzace (že byl Ježíš ženatý) odehrává i sto let po vydání slavné knihy teologa prof. Alberta Schweitzera "Hledání historického Ježíše", který přesvědčivě dokázal, že dobové rekonstrukce Ježíšova života vypovídají hodně o svých autorech, ale nic o Ježíšovi, protože ho prostě historicky zkoumat nelze. A tak tvrzení, že Ježíš byl ženatý či dokonce homosexuál, prozrazují jen mentalitu naší doby, které nadevše vadí celibát a zdrženlivost. Stále však zůstává nezodpovězena otázka, proč Bible popisuje Ježíšovo narození, dětství, jimoštví a poté až závěr jeho života a nikoliv chronologicky celý jeho život.

(ph)

Nad Písmem

MANŽELSTVÍ JAKO ÚČAST NA BOŽÍM KONÁNÍ Mk 10,2-16

Sestry a bratři, až nápadně vypovídají biblické texty pro toto neděle o manželství, nežli se však tohoto tématu dotkneme, dovolte, abych se pozastavil u prvního biblického čtení z knihy Genesis. Je tu zajímavá pasáž, která charakterizuje postavení člověka při Boží tvorbě. Obvykle vzhlížíme ke Stvořiteli jako k tomu, jemuž je vše podřízeno a který – případně jeho zákon – je určujícím v každém našem konání. A najednou jsme postaveni do situace, kde Bůh vzhlíží k člověku. Možná se jeví toto vyjádření příliš troulalé, ale jak jinak nazvat situaci, kdy Stvořitel přichází s mnoha životními kategoriemi a přivádí je před člověka, aby viděl, jak je nazve.

To není omylné slovo, které by se nám dostalo nedopatřením mezi kanonické spisy Bible, všimněme si, že znovu je tento výrok potvrzen vzápětí – člověk je ten, v jehož rukou je kompetence vylučnosti při aktu Boží tvorby. Člověk zde vystupuje jako Boží správce, který je nadán vysokou prioritou tvůrčích pravomocí. Sám Stvořitel chce vidět, jak se člověk své úlohy zhostí a jak pojmenuje všechno stvořené.

V tomto obraze je skryta jakási participace, účastenství na nejvyšších privilegiích Boží tvorby, to znamená, že lidská úloha resp. rajský stav člověka skrývá jistá vyznamenání a možnos-

ti, o které člověk přišel při známém obrazu vyhnání z ráje. Nezbyvá mu, potažmo nám, než dobývat chléb v potu tváře, jak bychom se dočetli na dalších stránkách První knihy Mojžíšovy.

A protože je řeč o tvůrčích silách, o participaci na Božím stvoření, je vcelku logické, že se nám objevuje v biblických textech téma svazku dvou bytostí, otázka manželství. Je zcela přirozeným procesem, že splynutím muže a ženy se podílí člověk na reprodukčním vývoji, na předávání života, že v okamžiku nejsvětějšího splynutí se opětovně zúčastňuje geneze života, aby při aktu vzájemné lásky pokračoval v díle, které mu kdysi na počátku světil Hospodin.

Ponechám stranou disputaci o manželské rozluce, o rozvodovosti, vždyť ani sama církev neprojevuje v těchto věcech jasné stanovisko. Ježíš se vyjadřuje zcela jednoznačně – pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil manželku propustit. Tedy jinými

slovy – pracujte na svém srdci, pak nebude tvrdé, a nebudete muset řešit tyto otázky. Samozřejmě nelze v této otázce zobecňovat či nastolit jednotný must, protože člověku se okamžitě vybaví Ježíšův výrok – kdo jste bez viny, první hodte kamenem – nicméně z nikoho není snata odpovědnost, když dle biblického muž přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem, aby o tuto jednotu pečoval v úctě a lásce každý jeden z nich. Recept dostáváme na samém konci evangelní perikopy – kdo nepřijme Boží království jako dítě, ten do něj nevejde. Ano, toto je pravda nad pravdy. S dětskou důvěřivostí a otevřeností můžeme prožít opravdový ráj na zemi, jakmile vstoupí do manželství kalkul, sobectví a další nepředložnosti, může se pokojně království snadno stát neudržitelným peklem. Proto nás Ježíš vybízí ke skutečné opravdovosti, nic víc, nic méně. Pokoj Boží všem!

Rudolf Špaček

**Uprostřed Božího stvoření,
za branami ráje zaznívá náš hlas
a volání k tobě, Hospodine.**

**J sme vyhnanci,
avšak nikdy nás neopustila touha po návratu domů.
Přijmi, Pane, naše pokorné volání a otevři dveře našich srdcí,
abychom vešli jako napravení synové a dcery,
abychom se s dětskou důvěřivostí
rozběhli nazpět do tvé, od věků připravené, náruče.
Amen**

V ZÁKRYTU S KRISTEM - O BUDOUČNOSTI...

Dokončení ze str. 1
církevní a naděje v zlepšení situace. Československo prodělalo v době komunismu hluboké změny; vážným způsobem církev poznamenalo především normalizační období provázené kariérismem a konzumním způsobem života. Tyto negativní jevy však zdaleka nedosáhly hloubky tektonického zlomu, jenž následoval v několika vlnách po sametové revoluci a vyvolal kromě mnoha „znamení doby“ kritické otázky vůči křesťanským církvím. Jak najít identitu dnes? V poslušnosti Kristu, v cestě „v zákrytu s Kristem“. S Kristem, který říká: „Mé království není z tohoto světa.“

Podobný „recept“ má také plzeňský br. biskup Filip Štojdil, jenž se ptá, zdali nemáme vidět onu krizi identity jako šanci, která nás má přivést na onu „tillichovskou“ hlubinu, k samým základům pravdy. Nemáme se s Kristem poznat právě v těch „nejmenších“ z celé společnosti? Není identita v trpělivosti a toleranci jednoho k druhému? Odpovědí je verš z 1. listu Korintským hovořící o víře, naději a lásce. Začít s nápravou je třeba u rodiny, tam naplňujeme vztahy Duchem Kristovým. Mimochodem, tento důraz na rodinu zazněl při našem třídním setkání mnohokrát: na rodinu, která je základem, od kterého se vše odvíjí, z kterého je třeba vycházet.

Aktuální témata spojená s řadou otázek, které budeme v budoucnu řešit, otevřel poslední den br. patriarcha Tomáš Butta. Týkala se např. vazby naší církve na národní tradice, kritérií a kategorizace náboženské obce, duchovní správy a jejích priorit a také principů rozhodování, které je na rozdíl od Římskokatolické církve, jež vychází

z předpokladu autority hierarchie, svěřeno shromáždění – ať již na úrovni náboženské obce, diecéze či celé církve.

Osvětlit budoucnost církve s ohledem na organizační a hospodářskou stránku věci se pokusil pražský biskup David Tonzar, jenž nejprve připomněl obecná fakta, z nichž je třeba dnes vycházet; zejména jak chápali společenství církve naši otcové a také mistr Jan Hus, což ukázalo na náš úkol: misijní činnost ve smyslu přivádění ostatních do církve Boží, uskutečňování Božího království zde na zemi. Naše církve má ukazovat cestu ke Kristu (společně s řadou dalších denominací, každá je specifická a specifická jsou rovněž obdarování konkrétních lidí v církvi a je třeba to respektovat a zohlednit při přidělování kompetencí). Úkolem kněze je po vzoru Ježíše vyjít mezi lidi (např. do škol) a zde jednat, plnit službu pastýřskou, kněžskou a vyučovací. Sloužit, sloužit a opět sloužit, nečekat odměnu. A v tom spočívá i budoucnost: Přežijeme, budeme-li poctivě pracovat. Možná nebudeme mít plný sbor, ale i služba pro dva, tři členy obce má smysl – řešením není sbor zrušit a donutit dotyčné členy dojíždět jinam. Co se týče hospodaření, D. Tonzar upozornil např. na ústředí sociální práce, které vykazovalo neobyčejně bohatou škálu aktivit, v nichž jsme bývali soběstační. Tato diakonická činnost je velkou výzvou do budoucna, jak se shodla i příslušná komise ze zástupců diecéze. Další směr, který komise vytyčila, je vložit to, co máme, do investic vlastního majetku – pokud jej dostaneme. Zmíněn byl konzervativní zisk i nekonzervativní způsoby...

Jak funguje současné hospodaření církve (od r. 2011) představila místo-předsedkyně ústřední rady, sestra Ivana Macháčková. Konkrétní čísla ukázala, jaké jsou finanční zdroje a co se z těchto zdrojů platí. Objasnila činnost Institutu evangelizace a pastorační, jenž spravuje Roháčovu kolej, Betlém, Památník Mistra Jana v Husinci a prodejnu Blahoslav, i do jaké míry jsou tyto objekty ztrátové či soběstačné. Zájem vyvolal samozřejmě Husinec, jenž je třeba do r. 2015 opravit (nyní z norských fondů, menších grantů či vlastních financí).

Přes určité rozpaky, které někteří cítili po emotivní diskuzi týkající se některých otázek hospodaření, (a které pojednají zájemci na setkání svolaném za tímto konkrétním účelem), věřím, že výsledný dojem z konference je, že očekávání, která do našeho setkání vložili jeho organizátoři, tedy obohatit znalosti a posílit společenství církve coby těla Kristova, se vyplnila; jistě k tomu přispěly i společně strávené chvíle mimo konferenci samotnou, zpěv z bohoslužby, včetně té poslední, která konferenci ukončila a jejíž kázání br. patriarcha orientoval na chápání „církve“ ze strany jednotlivých autorů Nového zákona.

Tito autoři pokládali různé důrazy a jejich variabilita mi připomněla variabilitu názorů našich, které se v diskusích a rozhovorech projeví. Nicméně, jak jsme svorně zpívali ve známé písni z našeho zpěvníku, věříme, že je Jeden Pán, jedna víra a jeden křest pojí nás. A to budiž východiskem i přáním do budoucna i do dalších setkání...

Klára Břeňová

SILENCIO: RÓBERT BEZÁK...

Dokončení ze str. 1
nepodarilo politicky presadit. Verejným tajomstvom sú „čierne fondy“, ktoré mali slúžiť na lobbing smerom k politikom, teda de facto na politickú korupciu. Medializujú sa úcty, po penzionovaní arcibiskupa Sokola zrušené. Práve reformátor Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku arcibiskup Bezák ohrozoval pokračovanie zavedených „zvyklostí“.

Aký môže byť ďalší vývoj v Rímskokatolíckej cirkvi? Aké témy by mala nielen Rímskokatolícka ale tiež iné kresťanské cirkvi v modernej dobe

prinášať, aby si dokázali získať aj pozornosť mladých ľudí? Scenár sa môže vyvíjať aj nasledovne:

Sekularizáciou sa postupne obmedzí vplyv cirkvi v štáte. Zmenia sa aj podoby viery. Masové prejavy a formálne vyznávacie viery budú s postupujúcou modernizáciou, reformáciou ustupovať. Autentickí kresťania sa ocitnú v postavení tvorivej menšiny. Tak ako v reformovaných cirkvách, aj v Rímskokatolíckej cirkvi sa zmenší odstup medzi klérom a neordinovanými, čím sa upevní ich súdržnosť. Zvýrazní sa vnútorná viera na úkor okáza-

lej (často falošnej) vonkajšej a tiež dôsledné aplikovanie morálnych pravidiel na všetky sféry cirkevného života vrátane riadenia a financií. Takéto postoje v súčasnosti stelesňovali v Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku len výnimočne osobnosti, akou je martýr viery - kňaz Srholec a akou sa stáva arcibiskup Bezák. Pravdepodobne je to jediný model, ako môže obstáť nielen katolícka cirkev, ale všetky kresťanské cirkvi s dôveryhodnou ponukou na náboženskom trhu.

(M R)

ZA BRATREM PHDR. JIŘÍM SVOBODOU

Člověku se spustí film vzpomínek, když odejde na věčnost někdo, s kým jste spolupracovali. A tak, když dnes vzpomínám na svého bývalého „šéfa“ v tiskovém odboru na ústředí církve, PhDr. Jiřího Svobodu, vytane mi například úzká světnice s černým nábytkem. Dva široké stoly proti sobě. Na malých stolcích pod oknem dva psací stroje. Skříň plná slovníků, lejster, fotografií, archivních štosů starých vydání. V koutě stolek s kulatou skleněnou deskou a dvěma již dávno červeně potaženými křesílky. Na dveřích nápis: Redakce Českého zápasu.

Dneska už byste z té sestavy, která pamatovala dlouhá desetiletí a návštěv-

vy řady osobností, sotva co našli. Popis padne jako ulitý na dobu předpočítačovou a ještě krátce i na začátek doby počítačové.

Právě tehdy – už podruhé – patřil k posádce lodí s plachtami z církevních novin PhDr. Jiří Svoboda. Poprvé to bylo po nenadálé smrti redaktorky Dagmar Bartákové v letech 1983-1985 ve spolupráci s ThDr. Annou Lukešovou. Podruhé po roce 90 po odchodu br. Miroslava Palčoviče do funkce v plzeňské diecézi. Všechno bylo v pohybu, vše se měnilo, ze zavedených mantinelů ani „jistot“ nezbylo nic. V tom víru času zmizelo i několik velmi známých novinových titu-

lů. Náš týdeník obstál. Tehdy se tiskl v Melantrichu na Václavském náměstí (ano, přesně tam, kde je onen proslulý „listopadový balkón“) a vycházel v nákladu deseti tisíců výtisků (aby Melantrichu stálo za to spouštět rotačky k nepříliš kvalitnímu tisku). Tolik odběratelů samozřejmě nebylo, a tak byl tisk nutně dotovaný. Melantrich po devadesátém modernizoval, z horké sazby v písmolijně se přecházelo na počítačovou. Monopolní Poštovní novinová služba (do té doby nepříliš spolehlivá – stávalo se, že zásilka s církevním týdeníkem prostě nedorazila na místo určení, „ztratila“

Dokončení na str. 4

NAŠE RECENZE

MIROSLAV MATOUŠ: NENÍ VESMÍR JINÝ? (TÁZÁNÍ NAD SKRYTOSTÍ)
VYDAL ERMAT PRAHA, 2012.
72 STRAN.

Básníka Miroslava Matouše není v církvi třeba představovat. Mírný rok jsme si mohli přečíst rozšířené vydání jeho životopisu Putování rosou i prachem, publikoval také soubor zamyšlení Únik z Babylonu. Letos se rozhodl předložit svým příznivcům opět látku k přemýšlení, kterou nazval Není vesmír jiný? (Tázání nad skrytostí).

Ač byla knížka původně zamýšlena spíše jako tázání po smyslu dobývání vesmíru, v konečné podobě zpracovává mnohem víc než jen to. Autor duchovních děl, jenž byl sám kazatelem, nemůže vytrhnout problematiku vesmírných cest z kontextu; jsme my, jakožto chybující a nenasytné lidstvo, vůbec hodni šířit naše „hodnoty“ mimo naši planetu? Tváříme se sice mírumilovně, ale skutečnost je jiná – lidstvo jako celek ještě nenašlo společnou řeč a stále opakuje tytéž chyby. Války, naschvály, přetvářku a lačnost po majetku. Miroslav Matouš také připomíná, že cesty do vesmíru mohou být pro lidi svého druhu únikem od problémů na naší planetě. Ničíme si Zemi, podobající se viru: zamořujeme ji jedy a nerozložitelnými odpady, kvůli člověku vyhynul nejen živočišný druh. Mnoho vynálezů, které měly usnadnit život, bylo nejen využito ku prospěchu, ale také zneužito – např. věda o atomové energii se zvrhla v použití atomové bomby. Jeví se jako mnohem snazší Zemi a život na ní rychle zničit, než ji postupně zvelebit a učinit z ní ráj. Plundrujeme naše přírodní zdroje, které jednoho dne jistě vyschnou, a co budeme dělat pak?

Nabízí se tu ona možnost, že začneme suroviny dovážet z vesmíru. Místo abychom se pozastavili nad tím, co je nám neznámé a vzácné, bezstarostně uvažujeme, jak by se nejlépe těžilo na Měsíci nebo na Marsu a jaký hmotný prospěch by to lidem přineslo. Autor je silně proti tomu a zdůrazňuje, jak rychle se vytrácí morální rozměr lidského počínání. Úspěšná doba plná vizuálních a zvukových vjemů nám nedovoluje doopravdy vidět ani slyšet; místo abychom ocenili krásu naší přírody, sedíme přikování u televizní obrazovky nebo u monitoru počítače. Uvažujeme v pojmu času, nikoli věčnosti, hodláme žít absolutně teď a tady, ne myslet na důsledky našich činů nebo věci, které přijdou po smrti. I vesmír, jehož hlubiny jsou člověku stále vzdálené, je považován za oblast, již je nutno prozkoumat zejména proto, že bychom tam mohli najít něco užitečného. Přehlízíme, co nám stvořením vesmíru chtěl Bůh říci, nazíráme na vesmír omezeně, pragmaticky – místo abychom vnímali jeho krásu a ta nás inspirovala k lepšímu životu zde na Zemi.

V dnešní době je dobývání vesmíru velmi aktuální otázkou, na kterou můžeme v médiích narazit takřka každý den. Proto si cením toho, že autor měl odvahu přijít s tak výrazně odlišným názorem. (Ostatně, s takovýmto náhledem není sám; v díle cituje mnoho známých osobností.) I pro zastávce kosmonautiky je kniha Miroslava Matouše velmi zajímavým podnětem k zamyšlení – snad ještě o to víc potřebná, že morální, etické aspekty dobývání vesmíru se málokdy zmiňují. Jak jsem ale napsala výše, v tomto pojednání jde mnohem víc než o vesmír. Zrcadlo, které Matouš nastavuje současné lidské společnosti, neukazuje zrovna příznivý obraz. My věřící bychom se nejvíce měli snažit ukázat ostatním, že přece nejde jen o momentální, hmotný život...

Petra Štěpánová

Nádherné zázraky

*Nádherné zázraky se denně dějí,
tiché, tišší, nejtíšší,
o kterých noviny a časopisy
bezpochyby nepíší.*

*Nádherné zázraky se denně dějí,
hezké, hezcí, nejhezčí,
víra k nim tajnou branku otevírá,
vůbec nic je nepředčí.*

*Nádherné zázraky se denně dějí,
velké, větší, největší,
kdo chodí po pěšinách odpuštění,
tak se o tom přesvědčí.*

*Zázraky nás žasnout učí,
zázraky jsou plaché laně,
proto ten, kdo příliš hlučí,
marně čeká na ně.*

ZDENĚK SVOBODA

ZPRÁVY

Smutná zpráva

Se smutkem v srdci oznamujeme, že v pátek 21. září si Pán k sobě povolal předsedu rady starších v Roudnici nad Labem bratra Vladislava Sismilicha. Pokoj Boží budí s ním!

Sestry a bratři z náboženské obce Roudnice nad Labem

Nazaret připravuje kalendář

Přípravy na nový nástěnný kalendář Nazaretu vrcholí. Stejně jako ten letošní bude poetický a ilustrovaný klienty našeho střediska. Celým rokem nás budou provázet básničky Františka Hrubína. Krásné barevné obrázky jsou vytvořeny pomocí razítek. Jako bonus bude ke každému kalendáři připraveno CD s nahrávanými básničkami v podání Jana Přeučila. Věříme, že naše kalendáře opět potěší naše stálé, ale i nové příznivce.

Budeme je prodávat přibližně od poloviny listopadu v prodejně Nazaretu v Borovanech i v Trhových Svinech a je možno si je objednat i poštou na naší e-mailové adrese: nazaret@ilna@centrum.cz., nebo telefonicky na číslech: 380123602, 603175004, 736711253

(fil)

Díkuvzdání v Jablonném

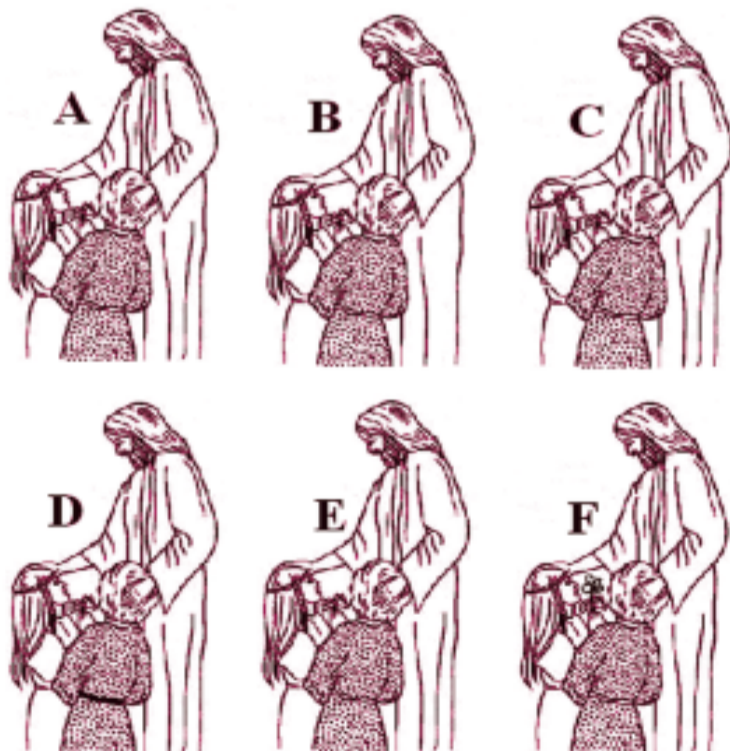
Náboženská obec v Liberci srdečně zve na slavnost Díkuvzdání za úrodu, která se koná v neděli 14. října od 14 h v Křížovém kostele v Jablonném v Podještědí. Liturgii bude sloužit bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta společně s duchovními okolních farností. Více informací na <http://librec.ceshk.cz>

(vb)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Ježíš a děti

Najděte mezi šesti obrázky dva, které jsou úplně stejné.

(Řešení z minulého čísla: Žijte mezi sebou v pokoji.)

Jana Krajčříková

Několik řádků o Radaně Váňové

Přes dvacet let je sestra Radana Váňová předsedkyní rady starších naší náboženské obce, přes dvacet let slouží církvi jako jáhenka. A přesto přichází se stále novými náměty, jak obohatit život obce, jak oslovit ty, co jsou na jejím okraji nebo vně. Nečiní tak okázale a s přehnanými ambicemi, leč s trpělivou pokorou a pevnou vírou. Právě tak obléká i bohoslužebný talár: sice bez štol, zato se zřejmým jhem zodpovědnosti za pečlivě vážené kazatelské slovo. Ve farnosti, kde sloužili vždy faráři muži, bývá její ženský duchovenství vzhled obcerstvující. Přiřadíme-li k tomu navíc v církvi vždy vítanou hudební vlohu (mj. učí houslové hře na základní umělecké škole), obětavou přátelstvom a jemným smyslem pro humor, získáme jakous takous představu o ženě, jež je na první pohled nenápadným, ale pevným pilířem husitského společenství v našem městě. Přejeme jí k šedesátým narozeninám, jež si v těchto dnech připomíná, stálý dostatek Božího požehnání a radosti z víry, a děkujeme vděčně Pánu za obdarování, jež nám v Radce štědře dopřává.

Věřící náboženské obce Zlín

Seminář VERITAS

Výbor historické společnosti VERITAS zve na XXXVI. seminář, jehož tématem bude: „Církev bez restitucí – křesťanské svědectví tolerančních sborů z roku 1782“. Přednášet bude doc. PhDr. Eva Melmuková. Seminář se koná v sobotu 13. října v 10 h v Pardubicích, a to v sálku na faře ČCE v ulici Sladkovského č. 638. Fara je šestý dům za evangelickým kostelem. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

(red)

O Žižkově na Žižkově

K výročí úmrtí Jana Žižky z Trocnova pořádá náboženská obec Praha 3-Žižkov 11. října od 18 h setkání ve Sboru Jana Žižky (náměstí Barikád 1, Praha 3).

Na programu jsou zajímavé přednášky:

- * ThDr. J. Hrdlička: Teologie Žižkova vojenského řádu
 - * Mgr. M. Jindra: Žižkovský domácí odboj v období protektorátu
 - * kpt. Mgr. D. Tomčík: Svědectví víry v podmínkách války
- Poslechnout si můžete i Pěvecký sbor Dopravního podniku hl. m. Prahy. Všichni jsou srdečně zváni.

(dh)

Koncerty u sv. Mikuláše

- * 8. 10. – 20 hodin
Bach, Dvořák, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble,
J. Kalfus - varhany
- * 9. 10. – 17 hodin
Bach, Händel, Purcell, Brahms
M. Pšenička - varhany,
Z. Šedivý - trubka,
J. Šedivý - trubka
- * 10. 10. – 17 hodin
Bach, Mozart, Dvořák, Widor
J. Jonášová - soprán,
B. Rabas - varhany
- * 11. 10. – 17 hodin
Bach, Mozart, Telemann
V. Vlna - hoboj,
F. Štátný - čembalo, varhany,
- * 12. 10. – 17 hodin
Dvořák, Bach, Vivaldi
A. Vršinská - mezzosoprán,
M. Šestáková - varhany
- * 12. 10. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle
- * 13. 10. – 17 hodin
Bach, Mozart, Dvořák, Widor
J. Jonášová - soprán,
B. Rabas - varhany
- * 13. 10. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle
- * 14. 10. – 17 hodin
Bach, Händel, Rossini, Dvořák
K. Valoušková - soprán,
O. Musilová - mezzosoprán,
Z. Němečková - varhany
- * 14. 10. – 20 hodin
Mozart, Gershwin, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

Z EKUMENY

ŘÍMSKOKATOLICKÁ CÍRKEV V NĚMECKU ODMÍTÁ SLOUŽIT LIDEM, KTEŘÍ SE VYHÝBAJÍ PLACENÍ CÍRKEVNÍ DANĚ

Římskokatolická církev v Německu odmítá poskytovat církevní pohřby a jiné obřady lidem, kteří neplatí církevní daň. Rozhodnutí německým biskupům posvětil i Vatikán, informovala agentura Reuters. Církev v Německu žije z výnosu speciální církevní daně. Tu platí lidé, kteří se k nějaké konfesi přihlásí. Pokud na místním finančním úřadě prohlásí, že svou církev opouštějí, jsou nadále placeni daně zproštění. Sazba této daně tvoří osm nebo devět procent z odvodu daně z příjmu fyzických osob. Římskokatolická církev přitom v posledních letech přišla o mnoho svých věřících. Nejvíce odchodů, více než 180000, zaznamenala v roce 2010, kdy vrcholil skandál kolem pedofilních kněží. Němečtí biskupové ve zvláštním dekretu odchody z církve označili za "vážné pochybení" a sestavili dlouhý seznam církevních činností, z nichž by měli být neplatci církevní daně vyloučeni. Podle oficiálních statistik církev v roce 2010 získala z daně pět miliard eur (124 miliard korun), protestantské církve 4,3 miliardy. Někteří římskokatolíci přitom zůstávají aktivními ve svých farnostech a jsou jim poskytovány církevní pohřby, i když předtím církevní daň neplatili.

podle ČTK

ZA BRATREM PHDR. JIŘÍM...

Dokončení ze str. 3

se cestou ke čtenářům, aby snad nepodlomila socialistické zřízení) se hroutila v několika reorganizacích a nedalo se na ni spoletnout vůbec. Začínali se ujmát jiní distributoři. Zavedený chod věcí se rozsypal, nový se ještě pořádně nezavedl. Do toho bylo třeba začít počítat s každou korunou. Téměř šest a půl tisíce korun (tehdy!) za tisk každý týden nebyla pro církev legrace. Vlny změn se naší loďce přelévaly přes palubu... Nakonec jsme po léta tiskli v tiskárně Slon v Ústí nad Labem, Zápas nuceně změnil formát i periodicitu. To vše promyslel, zorganizoval a pak ještě vlastním autem z Ústí do Prahy dovážel celý náklad časopisu dr. Svoboda. Redakce tehdy vedla pro distribuci také evidenci odběratelů a zaznamenávala každou změnu. (Vzpomene si někdo, že byla sleva, když některá náboženská obec odebírala několik desítek výtisků? Byly takové a odebíraly i 40 až 60 kusů.) Za tím vším byl velký kus odvahy i praktické obětavosti právě zmínovaného přednosty tiskového odboru. Pamatuji jeho zmínku o probdělých nocích, když si lámal hlavu, jak umorit nešťastně vzniklý dluh Blahoslavu u Biblické společnosti. Vyřešil nakonec i tuto záležitost. Náš tisk díky jeho úsilí tedy obstál v době změn. Redakce rychle přecházela na práci na počítačích – všechno jsme se učili od začátku. A kolem se začali ukazovat zajímaví lidé, staronoví autoři. Psali už dávno, ale spíš to bylo tzv. do šuplíku, protože nebylo možno nepsat a zároveň nebylo možno publikovat. Už předlistopadový objev – Ladislav Muška, kterému s odvahou začal v ČZ tisknout prózy dr. Vlastimil Zitek... Pak se objevil někdejší „mládežník“ z Vinohrad MUDr. Jan Mička, básník s profesí psychiatra... Ostré pero Emila J. Havlíčka protrhávalo naši do té doby obvyklou uhlazenost. Publicistickou praxí ostřílená Iva Gotlibová nechyběla u mnoha událostí, o nichž pak podávala zprávy a reportáže. Oporou redakci byli v těch

časech manželé Jarmila a Zdeněk Svobodovi, Jindřiška Kubáčová, MUDr. Alois Volkman a další a další. Byla to celá řada osobností, které se v té době soustřeďovaly kolem tiskového odboru, a začínala se krystalizovat duchovní, literární a umělecká spolupráce. Dr. Jiří Svoboda dokázal s nimi připravit a často i zajistit vydání zajímavých publikací, i když se dalo říci obligátní – to nemůžeme vydat, nejsou peníze.

Z těch časů máme v rukou dnes už rozštěpené červené zpěvníky s dodatkem (bohužel s chybami a nekvalitně svázané – dělali to tehdy vězni, vyšlo to levně). Bylo to však snad od roku 1957 první notové vydání (a sehnat sazeče not nebyla tehdy žádná legrace). Další vydání (hnědě vázané) už se vyhnulo nalezeným chybám. Začaly vycházet liturgické publikace pro bohoslužebné účely – dnes zcela samozřejmě používané. To všechno a mnohem víc je výsledek práce dr. Jiřího Svobody v ústředí církve.

A to bylo vlastně jen jedno z jeho pracovišť. Tisku se věnoval už předtím v KMK. Byl ovšem kněz, a tak se v mnoha náboženských obcích, kde působil jako farář, za ním s vděčností, ale i smutkem ohlížejí věřící. Všude něčím pohnul, všude přemýšlel, co udělat pro lidi. Neměl rád, když se říkalo, že se něco udělá. Ono „se“ to samo neudělá. Šel a udělal bez řečí. A tak poté, co 10. září 2012 ve svých 78 letech zemřel, přišli se s ním rozloučit do Husova sboru v Nuslicích, který v čase svého působení opravil. Místní farář Pavel Kolář při obřadu zmínil i jednu, pro dr. Svobodu typickou epizodu z té doby: Když zjistil, že stavitel poslal pracovat na střechu nezajištěné ukrajinské dělníky, vynadal zle jejich zaměstnavateli a žádal rozvázat smlouvu s touto stavební firmou. Bude chybět - jak rodině, tak přátelům i církvi. Díky Pánu za mnohé dary, které rozdál prostřednictvím tohoto svého služebníka.

Jana Wienerová,
někdejší spolupracovnice

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@cesh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9